

TORS jako miniinvazivní alternativa chirurgické léčby Eaglova syndromu – kazuistika

Pochroň Ľ.¹, Salzman R.¹

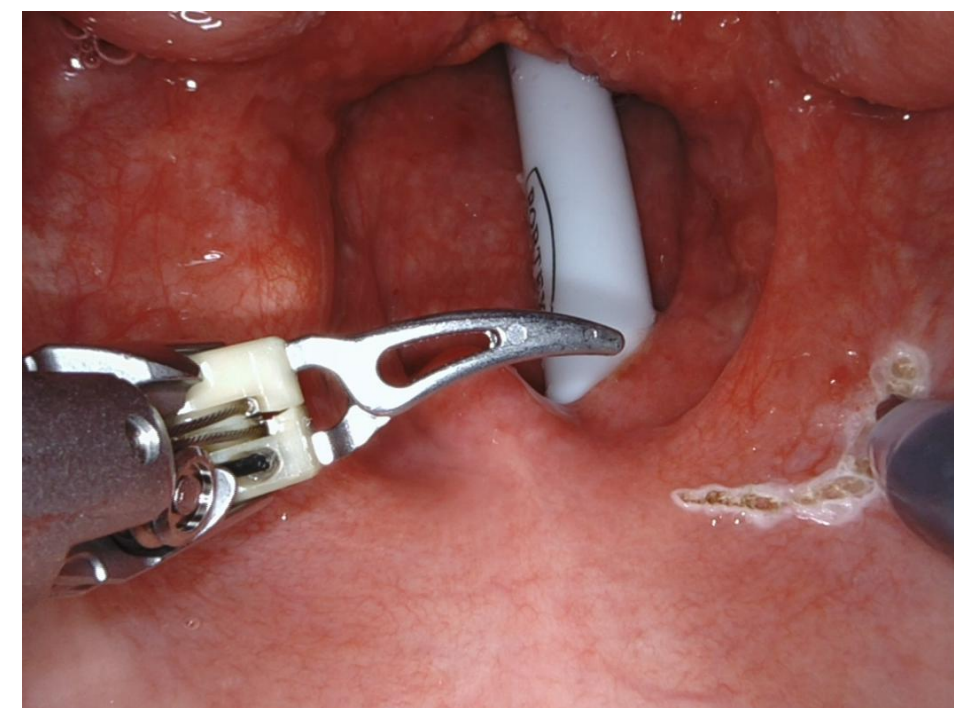
¹Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, Fakultní nemocnice Olomouc

Úvod

- Eaglov syndrom je charakterizován symptomatickým prodloužením processus styloideus nebo osifikací ligamentum stylohyoideum.
- Styloidní výběžek anatomicky sousedí s významnými neurovaskulárními strukturami parafaryngeálního prostoru, jejichž drážnění či komprese je podkladem klinických obtíží.
- Za prodloužený je považován při délce nad 30 mm. Přestože se anatomická elongace vyskytuje až u třetiny populace, pouze malé procento pacientů je symptomatických.
- Nejčastějšími projevy jsou cervikofaciální bolest, dysfagie, odynofagie, pocit cizího tělesa při polykání a otalgie. Vzácně se může rozvinout stylokarotický syndrom s neurologickými projevy.
- Konzervativní terapie zahrnuje podávání analgetik, nesteroidních antiflogistik a lokální aplikaci kortikosteroidů ke zmírnění obtíží.
- Definitivní léčbou symptomatických pacientů je styloidektomie, kterou lze provést transorálním nebo transcervikálním přístupem.
- Klasický transorální přístup je méně invazivní a nezanechává kožní jizvu, jeho hlavní nevýhodou je však omezený přehled operačního pole, který může komplikovat bezpečnou preparaci v blízkosti důležitých neurovaskulárních struktur.
- Transcervikální přístup umožňuje lepší přehled a bezpečnější preparaci okolních struktur za cenu větší invazivity a kožní incize.
- V posledních letech se jako alternativa klasické transorální styloidektomie prosazuje transorální roboticky asistovaná chirurgie (TORS), která díky trojrozměrné vizualizaci a preciznější preparaci v anatomicky stísněném prostoru překonává hlavní limitace klasického transorálního přístupu, při zachování jeho minimální invazivity.

Výsledky

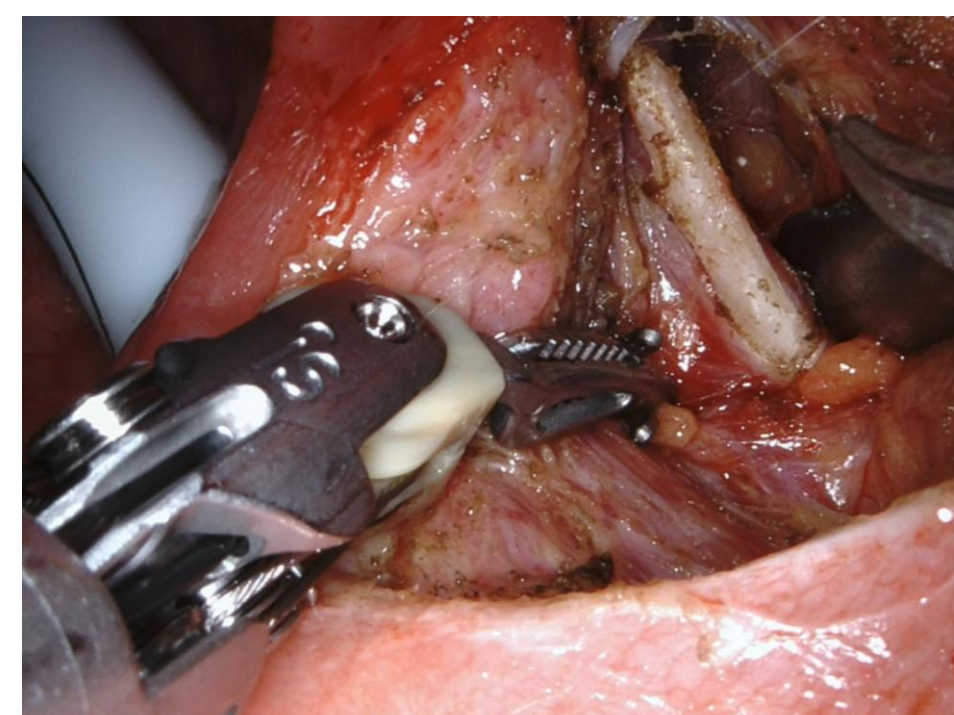
- Pacientka, 36 let, vyhledala ORL vyšetření pro přibližně rok trvající tupé bolesti v oblasti krku s propagací do pravého ucha. Obtíže se zhoršovaly při pohybech hlavy. Polykání i dýchání byly bez omezení.
- CT vyšetření krku s kontrastní látkou prokázalo oboustrannou elongaci processus styloideus délky přibližně 40 mm s nálezem odpovídajícím Eaglovu syndromu.
- S ohledem na přetrvávající obtíže byla indikována roboticky asistovaná transorální styloidektomie vpravo. Po zvyklé peroperační přípravě a zavedení ústního retraktoru byla preparována parafaryngeální krajina, identifikován elongovaný processus styloideus a po uvolnění z periostu pomocí kleští resekován.
- Operační výkon proběhl bez komplikací. Pacientka byla poté sledována na standardním ORL oddělení a pátý pooperační den propuštěna do domácí péče.
- U pacientky došlo postupně k úplnému vymizení charakteristické bodavé bolesti při rotaci hlavy. Při kontrolním vyšetření udávala zlepšení kvality života a výraznou spokojenost s výsledkem léčby.

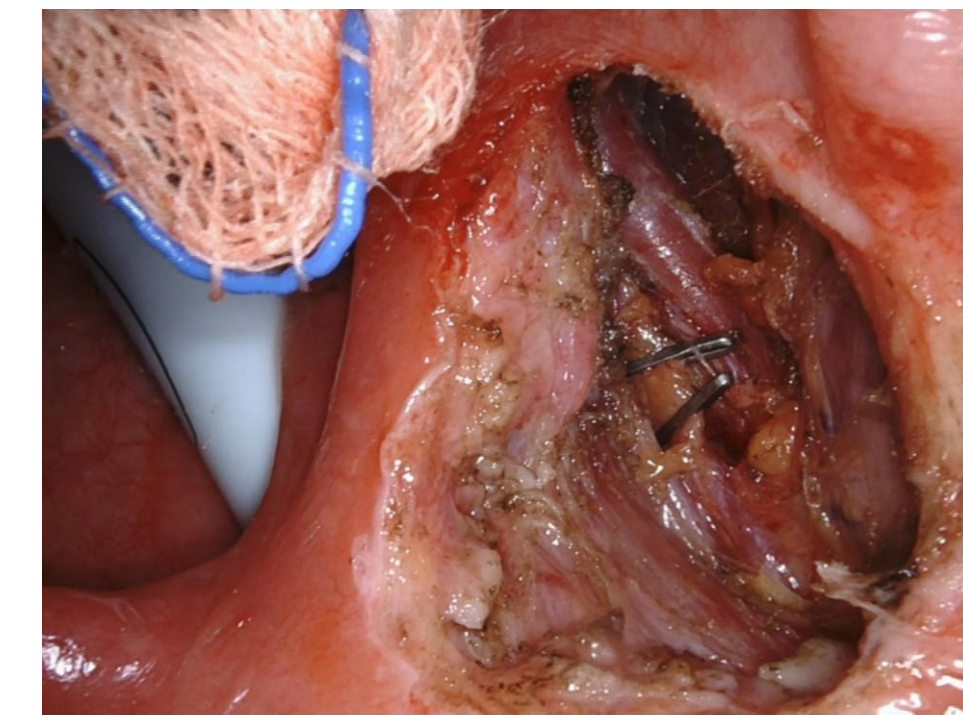
Řez před předním patrovým obloukem.

Identifikace musculus constrictor pharyngis superior.

Preparace processus styloideus v parafaryngu.

Parafarynx po odstranění processus styloideus
(2 klipy naložené na blízko probíhající větvičky arteria pharyngea ascendens).

Závěry

- Na Eaglov syndrom je třeba pomyslet u pacientů s chronickou cervikofaciální bolestí nejasné etiologie, zejména pokud jsou obtíže provokovány pohyby hlavy či polykáním.
- Diagnózu potvrzuje CT vyšetření krku s kontrastní látkou, které navíc umožňuje posoudit vztah styloidního výběžku k neurovaskulárním strukturám.
- U symptomatických pacientů představuje chirurgická styloidektomie metodu volby.
- Naše zkušenost ukazuje, že transorální roboticky asistovaný přístup umožňuje bezpečné provedení styloidektomie při zachování patrové tonzily, čímž lze předejít morbiditě spojené s tonzilektomií při současném zachování výborné expozice operačního pole.
- Prezentovaná kazuistika potvrzuje, že tento přístup může vést k úplnému vymizení obtíží při minimální perioperační morbiditě.

Poděkování

- Podpořeno MZ ČR – RVO (FNOI, 00098892) a interním grantem IGA_LF_2026_018